

SULKHAN-SABA ORBELIANI TEACHING UNIVERSITY
FACULTY OF BUSINESS

International Scientific Conference

**FORMATION OF MODERN ECONOMIC AREA:
BENEFITS, RISKS, IMPLEMENTATION MECHANISMS**

April 29, 2016

Proceedings of the Conference

Part I

Tbilisi – 2016

Organising Committee

Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Business Sul Khan-Saba Orbeliani Teaching University, Georgia.
Ekaterine Natsvlshvili	Associate Professor, Dr. of Economics, Faculty of Business, Consultant of VET Project, National Center of Educational Quality Enhancement, Sul Khan-Saba Orbeliani Teaching University, Tbilisi, Georgia.
Andrzej Pawlik	Dr hab., profesor nadzwyczajny, Kierownik Zakład Przedsiębiorczości i Innowacji, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polska.
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Department of Personnel Management and Labour Economics Zhytomyr State Technological University, Ukraine.
Galina Ulian Professor	Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova.
Fitim Deari	Ph.D, Assistant Professor in Finance and Accounting, South East European University, Tetovo, Republic of Macedonia.
Kostyantyn Shaposhnykov	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea research Institute of Economy and Innovation, Ukraine.
Lina Pieliene	Associate professor of Marketing, Dr. of Economics, Department of Marketing, Vytautas Magnus University, Lithuania.
Jan Žukovskis	Associate Prof., Dr. of Economics, Head of Business and Rural Development Management Institute, Aleksandras Stulginskis University, Kaunas, Lithuania.
Martina Diesener	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Economics and Management Science, Universitat Leipzig, Germany.
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland.

International Scientific-Practical Conference Formation of Modern Economic Area: Benefits, Risks, Implementation Mechanisms: Conference Proceedings, Part I, April 29, 2016. Tbilisi: SSOTU. 308 pages.

MODERN MATHEMATICAL METHODS, MODELS AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMY

**АНАЛТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ
ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Бондаренко С. А. 273

**ПРОЕКТУВАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

Глущевський В. В. 278

**ЗАСТОСУВАННЯ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ В ПОБУДОВІ
МОДЕЛІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Івлісва О. М. 281

MODERN PROBLEMS OF BUSINESS EDUCATION

**ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ФАХІВЦЯ З ТУРИЗМУ**

Вольфсон-Гаршина Н. В. 285

**ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ
ОСОБИСТОСТІ У БІЗНЕС-ОСВІТІ**

Казарова Г. М. 288

**МІЖНАРОДНА АКРЕДИТАЦІЯ ПРОГРАМ БІЗНЕС-ОСВІТИ
У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ**

Косарєв В. М. 291

MODERN MATHEMATICAL METHODS, MODELS AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMY

АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Бондаренко С. А., к.е.н., докторант

Розвиток підприємства передбачає кількісні та якісні зміни показників його діяльності. Тобто виникає потреба в динамічному аналізі, здатному розкрити трансформацію взаємозв'язків чинників організаційно-економічного розвитку в часі на основі вивчення та оцінки зміни ділового середовища задля розробки відповідних адаптивних дій і заходів. Для управління розвитком підприємств виноробної галузі вважається доцільним використання процесного підходу, оскільки він забезпечує збалансованість та взаємоузгодженість усіх процесів, функцій та видів діяльності. Інструментом, який дозволяє аналізувати показники в динаміці, є методика динамічних нормативів.

Основу методики динамічних нормативів заклав професор І.М. Сироежин [7], розробивши комплексний показник оцінки результатів господарювання економічних систем. Значний внесок у розвиток теорії та практики динамічних нормативів зробили вчені: О.В. Єфимова [2], А.А. Макаров [4], В.М. Михайлов [5], Н.Н. Погостинська, Ю.А. Погостинський [11], А.С. Тонких [9], А.Н. Тищенко [8], Х.Й. Фольмут [10], та ін. Щодо оцінки розвитку виноробних підприємств з використанням методики динамічних нормативів, є цікаві результати вітчизняних дослідників: О. Ю. Гаркуші [1], Є. М. Смирнова [1].

Методика динамічних нормативів заснована на формуванні фіксованого набору показників (динамічного нормативу), упорядкованих на основі ранжування їх руху (як правило, індексів темпів зростання). Важливою умовою застосування методу динамічних нормативів є формування еталонної (нормативної) системи показників розвитку підприємства [6]. Для виноробних підприємств оцінку кількісної складової розвитку пропонується проводити за ознаками спрямованості і адаптивності. З огляду на галузеві особливості господарської діяльності виноробних підприємств та специфіку процесного підходу до управління розвитком пропонується наступні напрямки оцінки бізнес-процесів виноробного підприємства: виробничо-технологічні, маркетингові, фінансові, управляючі і інноваційні.

Нормативне упорядкування показників господарської діяльності підприємства за виділеними бізнес-процесами для оцінки розвитку

виноробного підприємства пропонується проводити з використанням математичного інструментарію аналізу лінійних та нелінійних динамічних нормативів, оскільки динамічна залежність між показниками не завжди може бути строго упорядкована [3].

Таблиця 1

Результати розрахунку інтегрованого показника збалансованості розвитку за виділеними бізнес-процесами для ПрАТ «Одесавинпром» за період 2008-2014 рр.

Бізнес-процеси	Найменування показника	Середні індекси	Коефіцієнт збалансованості розвитку	Коефіцієнт проблемності розвитку		Інтегральний коефіцієнт збалансованості розвитку = 0,286 (не збалансований розвиток)
				Коеф.	Ранг	
Виробничо-технологічні	Середня тривалість виробн. циклу	0,991	0,669 (достатньо збалансований розвиток)	1,000	4	
	Рентабельність виробництва	1,521		4,000	2	
	Витратомісткість виробництва	0,892				
	Матеріаломісткість виробництва	0,955		6,000	1	
	Працемісткість виробництва	1,004				
	Виробнича потужність підприємства	0,992		3,500	3	
	Коеф. викор. виробн. потужності	0,970				
	Фондовіддача	0,926		1,076		
	Коеф. оборотності оборотних активів	0,921				
	Продуктивність праці	1,076				
Маркетингові	Коеф. ефект. витрат на рекламу та маркетинг	1,087	0,154 (незбалансований розвиток)	2,667	2	
	Частка підприємства на ринку	0,985		4,000	1	
	Частка підприємства на ринку	0,978		1,000	5	
	Середній період оборотності запасів готової продукції	1,180		2,000	3	
	Коефіцієнт відвантаження готової продукції	0,999		2,000	3	
	Коефіцієнт реалізації готової продукції	0,998				

Закінчення таблиці 1

Фінансові	Комерційна рентабельність	-1,324	0,099 (не збалансований розвиток)	7,500	1	Інтегральний коефіцієнт збалансованості розвитку = 0,286 (не збалансований розвиток)
	Рентабельність активів	-1,230				
	Рентабельність власного капіталу	-1,640				
	Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними активами	0,841		7,333	2	
	Коефіцієнт заборгованості	1,426		3,500	5	
	Коефіцієнт маневрності інвестиційного капіталу	0,857				
	Середня тривалість операційного (витратного) циклу	1,069		4,833	4	
	Середня тривалість кредитного циклу	1,112		6,500	3	
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,682				
	Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,017				
	Коефіцієнт поточної ліквідності	0,956				
Управляючі	Коефіцієнт кваліфікації працівників підприємства	1,120	0,221 (незбалансований розвиток)	5,000	1	
	Коефіцієнт плинності кадрів	1,870		3,500	4	
	Результативність управлінської праці на підприємстві	0,987		4,000	3	
	Коеф. інформаційної забезпеченості управлінського персоналу	0,885		4,500	2	
Інноваційні	Інтелектуально-озброєність	0,998	0,152 (незбалансований розвиток)	6,500	2	
	Коефіцієнт прогресивних технологій виробництва продукції	0,921		7,000	1	
	Коефіцієнт інноваційних нововведень	0,996		5,500	3	

Авторська розробка

Рис. 1. Алгоритм реалізації методики динамічного нормативу в діагностиці розвитку підприємства

Авторська розробка

Результати розрахунку інтегрованого показника збалансованості розвитку за виділеними бізнес-процесами для виноробного підприємства ПрАТ «Одесавинпром» за 2008-2014 роки приведено у таблиці 1.

Виділено збалансований, достатньо, недостатньо збалансований та не збалансований види розвитку.

Алгоритм реалізації методики динамічного нормативу в діагностиці розвитку підприємства представлено на рисунку 1. Проблемністю розвитку підприємства пропонується вважати середню величину відхилень фактичного упорядкування показників розвитку від його еталонного значення. Для досліджуваного підприємства ПрАТ «Одесавинпром» найбільш проблемними є фінансові бізнес-процеси, а саме що стосується ефективності господарської діяльності.

Досить проблемними є інноваційні бізнес-процеси підприємства ПрАТ «Одесавинпром». Підприємство потребує впровадження прогресивних технологій у виробництво, активізації інтелектуальних ресурсів підприємства.

Література:

1. Гаркуша О. Ю. Комплексна оцінка збалансованості розвитку виноробних підприємств : науково-методичний аспект / О. Ю. Гаркуша, Є. М. Смирнов // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – № 1 (7). – С. 95–103.
2. Ефимова О. В. Финансовый анализ / О. В. Ефимова. – М., 2002. – 528 с.
3. Костырко Л. А. Диагностика потенциала финансово-экономической устойчивости предприятия : монография / Л. А. Костырко. – Харьков: Фактор, 2008. – 336 с.
4. Макаров А. А. Использование метода динамического норматива для оценки эффективности функционирования теплоснабжающих предприятий / А. А. Макаров // Вестник УрФУ. Серия экономика и управление. – 2011. – № 1. – С. 38–43.
5. Михайлов В. М. Анализ финансово-хозяйственной системы субъекта на основе интегральных оценок (метод динамического норматива) / В. М. Михайлов // Известия Санкт-Петербургского университета экономики и финансов. – 2009. – № 3. – С. 177–180.
6. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в эконометрическом моделировании / В. Плюта; с пол. В. В. Иванова. – М.: Финансы и Статистика, 1989. – 174 с.
7. Сыроежин, И. М. Совершенствование системы показателей эффективности и качества / И. М. Сыроежин. М. : Экономика, 1980. – 192 с.
8. Тищенко А. Н. Экономическая результативность деятельности предприятия : [монография] / А. Н. Тищенко, Н. А. Кизим, Я. В. Догайдайло. – Х. : ИНЖЭК, 2005. – 144 с.
9. Тонких А. С. Моделирование экономического роста предприятия: предпосылки разработки альтернативных моделей [Электронный ресурс] / А. С. Тонких, А.С. Остальцев, И.С. Остальцев // Управление экономическими системами. – 2012. – № 9 (45). – Режим доступа: http://uecs.ru/index.php?option=com_flexicontent&view=items&id=1566.
10. Фольмут Х. Й. Инструменты контроллинга от А до Я: Пер. с нем. / Под ред. М. Л. Лукашевича и Е. Н. Тихоненковой. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 288 с.

11. Экономическая диагностика: теория и методы / Н. Н. Погостинская, Ю. А. Погостинский, Р. Л. Жамбекова, Р. Р. Ацканов. – Нальчик : Эльбрус, 2000. – 320 с.